

מסכת יבמות דף קד.

• א"ל רבינא....

חליצה בסנדל של זקן העשוי לכבודו - חליצתה פסולה	חליצה בסנדל שהיה לב"ד ומיוחד לחליצה - חליצתה כשרה
שזקן ודאי מקפיד שלא ילכו בו,	אילו היה הולך שליח בית דין בסנדל של בית דין, לא היו הדיינים מקפידים עליו,
ולפיכך אין הוא נחשב 'נעל'	לפיכך נחשב 'נעל' כיון שראוי הוא לכך

• משנה

בשמאל	בלילה	חליצה
פסולה	כשרה	ת"ק
כשרה	פסולה	ר' אלעזר

• לימא בהא קמיפלגי....

ת"ק - כשרה	ר' אלעזר - פסולה	חלצה בלילה, חליצתה....
לא מקשינן ריבין לנגעים	מקשינן ריבים לנגעים	לימא בהא קמיפלגי
חליצה כגמר דין דמיא	חליצה כתחילת דין דמיא	לא.... והכא בהא קמיפלגי
הטעם להקיש ריבים לנגעים משום דכתיב "כל ריב וכל נגע"		
מה נגעים ראיתם ביום דכתיב "וביום הראות בו", אף ריבים ביום, וחליצה דין הוא, דגובה כתובתה		
דיני ממונות דנין ביום וגומרים בלילה		
תחלת הדין דוקא ביום ולא בלילה, וגמר דין ביום ובלילה		
מסקנת הגמרא - לכ"ע לא מקשינן ריבים לנגעים, דאי מקשינן, אפילו גמר דין בלילה נמי לא		

מסכת יבמות דף קד.

• רבה בר חייא קטוספאה....

איבעית אימא בשמואל **	לישנא קמא לבאר שמואל **	עבד עובדא (חליצה)
כיחידאה כר' ישמעאל בן אלישא	סתמא תניא (דף קב:)	במוק (אע"פ שאינו של עור)
כיחידאה כר' ישמעאל בן אלישא	סתמא תנן (משנתינו קד.)	ובלילה
כיחידאה כר' ישמעאל בן אלישא	כיחידאה כר"ע	וביחידי
** אמר שמואל, כמה רב גובריה (לשון גנאי על רבה בר חייא קטוספאה) דעביד כיחידאה		
ברייתא דף קב: חלצה... במוק... חליצתה כשרה		
משנה קד. - חלצה בלילה, חליצתה כשרה		
יחידי כר"ע - דתנן חלצה בשנים או בשלשה ונמצא אחד מהן קרוב או פסול, חליצתה פסולה, ור"ש ור' יוחנן הסנדלר מכשירין, ומעשה באחד שחלץ בינו לבינה בבית האסורים, ובא מעשה לפני ר"ע, והכשיר, ואמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן, אין הלכה כאותו הזוג		
יחידי כר' ישמעאל בן אלישא - דתניא א"ר ישמעאל בר' יוסי, אני ראיתי את ר' ישמעאל בן אלישא שחלץ במוק ביחידי ובלילה (וברייתא דף קב, ומשנה דף קד הם אליבא דדעת יחיד של ר' ישמעאל בן אלישא)		

מסכת יבמות דף קד.

• בשמאל....

חליצה	בשמאל	מאי טעמא?
ת"ק	פסולה	ילפינן "רגל" "רגל" ממצורע **
ר' אלעזר	כשרה	לא יליף

** דכתיב "על בהן רגלו הימנית" במצורע, וכתיב "וחלצה נעלו מעל רגלו", מה מצורע רגלו ימנית, אף חליצה רגלו הימנית

• קושית הגמ' - ור' אלעזר לא יליף רגל רגל ממצורע, והתניא....

<p>קושית הגמ' - ורבי אליעזר סבר לא יליף רגל רגל ממצורע, והא יליף און און ממצורע,</p> <p>דתניא ר"א אומר, מנין לרציעה שהיא באון הימנית, נאמר כאן "און" ונאמר להלן "און", מה להלן ימין, אף כאן ימין</p> <p>וא"כ קשה אמאי לא יליף ר' אלעזר רגל רגל ממצורע בחליצה כמו שיליף און און ממצורע ברציעה?</p> <p>תירוץ - רב יצחק בר יוסף אמר ר' יוחנן - מוחלפת השיטה, ואה"נ ר' אלעזר יליף "רגל" "רגל" ממצורע ופסולה בשמאל, ות"ק אמר כשרה</p> <p>תירוץ - רבא - לעולם לא תיפוך, און און מופני, רגל רגל לא מופני, והגמ' מקשה וכי לא מופני מאי פירכא איכא, **</p> <p>ותירץ הגמ' דאיכא למפרך מה למצורע שכן טעון עץ ארז ואיזוב ושני תולעת, ואולי מאותה סיבה שיש בו חומרא זו, החמירה התורה להצריכו דוקא רגל ימין, אבל חליצה אינה צריכה דברים אלו, ולכן ר' אלעזר אינו לומד גזירה שוה חליצה ממצורע, וחליצה כשרה אפילו בשמאל</p> <p>** כתב רש"י וז"ל מהכא נפקא לך בכל דוכתא לר' אלעזר מופנה מצד אחד למדין ומשיבין, שניתן ללמוד ממנה רק אם אין פירכא, אבל אם יש פירכא, אין למדין ממנה</p>
--

• בענין און און מופני, רגל רגל לא מופני....

און און מופני לרציעה	רגל רגל לא מופני לחליצה
<p>דקרא דמצורע עני מיותר לגמרי כדאמרן במנחות יד יד לקמיצה, רגל רגל לחליצה, און און לרציעה,</p> <p>וגבי רציעה נמי מופנה, דתרי אוןו כתיב, "ורצע אדוניו את אוןו", "ונתת באוןו בדלת"</p>	<p>דקרא דמצורע עני מיותר לגמרי כדאמרן במנחות יד יד לקמיצה, רגל רגל לחליצה, און און לרציעה,</p> <p>אבל בחליצה לא מופנה</p>

מסכת יבמות דף קד

• משנה

חליצתה....	קראה	רקקה	חלצה
כשרה **	X	✓	✓
פסולה	✓	✓	X
ר' אלעזר - פסולה ר' עקיבא - כשרה	✓	X	✓

** דקריאה לא מעכבא דכתיב "ככה יעשה", כל דבר שהוא מעשה מעכב, דכי כתיב "ככה" דמשמע עיכובא אמעשה כתיב, וקרייה דיבורא בעלמא הוא

• משנה (המשך) א"ל ר' אלעזר...

ר' עקיבא	ר' אלעזר
"ככה יעשה לאיש", חליצה שהאשה עושה מעשה בגופו של איש מעכב, לאפוקי רקיקה דלאו מעשה באיש הוא	"ככה יעשה" כל דבר שהוא מעשה מעכב, ורקיקה מעשה הוא

• משנה (המשך)

חליצתה פסולה לפוטרה במקום אח כשר	החרש שנחלץ
חליצתה פסולה, היא עצמה אינה נפטרת בחליצתה, ואין לה תקנה אלא בייבום, ואם רצה להוציא, יוציא בגט	והחרשת שחלצה
חליצתה פסולה	וחולצת ליבם שהוא קטן
ואם לא חלצה משגדלה, חליצתה הראשונה פסולה	קטנה שחלצה, תחלוץ משתגדיל
ת"ק - חליצתה פסולה ר' שמעון ור' יוחנן הסנדלר מכשירין	חלצה בשנים כשרים או בשלשה ונמצא אחד מהן קרוב או פסול, דהדר הווי להו שנים

ומעשה באחד שחלץ בינו לבינה בבית האסורים,
ובא מעשה לפני ר' עקיבא, והכשיר

מסכת יבמות דף קד:

• גמרא - אמר רבא...

<p>אמר רבא, השתא דאמרת ברישא קריאה לא מעכבא, לפיכך אלם ואלמת שחלצו, חליצתן כשרה</p>
<p>קושית הגמ' - תנן, חרש שנחלץ והחרשת שחלצה... חליצתה פסולה</p>
<p>מ"ט, לאו משום דלאו בני קריאה נינהו, וה"ה אלם ואלמת דלאו בני קריאה, וקשיא על רבא?</p>
<p>וליכא למימר דטעמא לאו משום דלאו בני קריאה נינהו, אלא משום דלאו בני דעה נינהו, ולכן אלם ואלמת דבני דעה נינהו, חליצתן כשרה,</p>
<p>דהא אמרי דבי רבי ינאי דטעמא דמתניתין דחרש וחרשת מפני שאינן ב"ועמד ואמר" ו"עמדה ואמרה", דתנן חרש שדברו חכמים בכל מקום שאינו שומע ואינו מדבר, וא"כ קשיא על רבא דאמר אלם ואלמת, חליצתן כשרה, אע"פ שאינם ב"ואמר" ו"אמרה"?</p>

• אלא כי אתמר דרבא...

<p>אלא כי אתמר דרבא, אסיפא אתמר, חרש שנחלץ, והחרשת שחלצה... חליצתה פסולה, ואמר רבא השתא דאמרת קריאה מעכב, לפיכך אלם ואלמת שחלצו, חליצתן פסולה</p>
<p>ורישא דמתניתין דקתני לא קראה, חליצתה כשרה, ואע"פ דלא קראה,</p>
<p>כר' זירא דאמר ר' זירא כל הראוי לבילה, אין בילה מעכבת בו, וכל שאין ראוי לבילה, בילה מעכבת **,</p>
<p>והכא נמי, אע"ג דקריאה לא מעכבא בראוי לקריאה כגון ברישא בפקח ופקחת שלא קראו, וחליצתן כשרה, באין ראוי לקריאה, מעכבת, כגון בחרש ואלם שאינם ראויים לקריאה, וחליצתן פסולה</p>

** דקתני האומר הרי עלי ס"א עשרונים, מביא ס' בכלי אחד, ואחד בכלי אחר,
ומפרש טעמא משום דקים להו לרבנן דששים נבללות בכלי אחד, אבל ס"א אין נבללות יפה,
ומותבינן וכי אין נבללין, מאי הוי, והתנן ואם לא בלל, כשר,
ומשני ר' זירא הראוי לבילה, אין בילה מעכבת בו, דאפילו לא בלל, כשר,
ושאין ראוי לבילה, בילה מעכבת בו, דראוי לבילה בעינן, דאפשר להותקיים בה מצות מנחה

מסכת יבמות דף קד:

• שלחו ליה לאבוב דשמואל....

<p>יבמה שרקקה, תחלוץ, מכלל דנפסלת על האחים מייבום</p>	
<p>השתא, ומה במקום מצוה, בשעת חליצה שהרקיקה מצוה, דאיכא למימר מידי דהוה אימורים, דכי ליתנהו כגון שנטמאו או שאבדו, לא מעכבי, וכי איתנהו, מעכבי בשר מאכילה, והכא נמי, נימא אע"ג דלאו מעשה חשוב באיש הוא, הואיל ואפשר לרוק, ליעכב, ועל זה אמר ר"ע דלא אמרינן הכי ואינו מעכב, א"כ ודאי לר"ע אינה נפסלת על האחים מייבום?</p>	<p>מנו, אילימא לר' עקיבא דאמר רקיקה לא מעכבא</p>
<p>והא חליצה ורקיקה שני דברים המתירים נינהו, ושני דברים המתירים אין מעלין זה בלא זה?</p>	<p>ואלא לר' אלעזר דאמר דרקיקה מעכבא</p>
<p>דתניא כבשי עצרת אין מקדשין הלחם אלא בשחיטה, כיצד, שחטן לשמן וזרק דמן שלא לשמן, קדוש ליפסל ביוצא, ואינו קדוש להיות נותר באכילה, דברי רבי, רבי אלעזר בר"ש אומר, לעולם אינו קדוש עד שישחוט לשמן ויזרוק דמן לשמן</p>	<p>אלא כרבי</p>
<p>וכמו שאמר רבי בשני דברים המתירים את הלחם באכילה, דהיינו שחיטת הכשבים וזריקת דם, דאם נעשה רק אחד מהם כראוי, דהיינו שחיטת הכשבים לשמן, הועיל מעשה זה לבדו לקדש את הלחם בקדושת הגוף, אע"פ שלא הועיל להתירו לאכילה, וה"נ בחליצה בעשיית אחד מן המתירים, דהיינו הרקיקה, מהני אותו מעשה לבדו לפסול את היבמה מלהתייבם לאחי בעלה המת, אע"פ שהיא עדיין אסורה לשוק</p>	

• בענין כבשי עצרת.....

כבשי עצרת ששחטן....	וזרק דמן.... הלחם
לשמן	לשמן	קידש הלחם **
שלא לשמן	לשמן	לא קידש הלחם ***
לשמן	שלא לשמן	רבי - קדוש ואינו קדוש ר"א בר"ש - לא קידש הלחם
<p>** ואע"פ שהם טעונין תנופה חיין עם הלחם, אין תנופתן מקדשן, אלא שחיטתן, דגמר מאיל הנייר</p>		
<p>*** (אם שחט שלא לשמן, הקרבן כשר, אבל לא עלו בעלים לשם חובה, וא"כ אינה כבשי עצרת אלא סתם שלמי נדבה, וממילא אין מה שיקדש את הלחם, שקידה הלחם תלוי בשלמי עצרת בלבד)</p>		

If you would like the shakla vetarya summaries emailed directly to you (before it is posted on the website),
or to give feedback, please email blumenfeldyaakov@gmail.com.